

OPOL „one person - one language“

Grammontovo pravidlo

Handout

Markéta Jablonská, Adriana Tomešková,
Magdaléna Rausová, Tereza Jandová

Grammontovo pravidlo (OPOL)

- „One person-one language“
- Jeden z nejčastěji využívaných přístupů při výchově dětí v bilingvní rodině (doporučován ve většině příruček na téma bilingvní výchovy)
- Vymysleno a rozpracováno lingvisty na základě studia vlastních dětí (Ronjat, Grammont, Leopold)
- Každý z rodičů striktně mluví na své dítě pouze jedním jazykem
- Dítě si identifikuje jednoho rodiče s jedním jazykem (snadnější rozlišení mezi jazyky)

Problematika pravidla:

- V praxi není možné dodržovat pravidlo striktně
- Sociokulturní kontext hraje roli (podobnost, blízkost jazyků, jejich tržní hodnota v zemi, kde rodina je)
- Nebere v potaz sourozence a další členy rodiny
- Pravidlo funguje jen tehdy, když ho dítě akceptuje

Problematika metodologického výzkumu

- Většinu studií představují case studies
- Výzkumníky jsou často rodiče lingvisté či vývojoví psychologové
- Mapování přístupů které rodiny používají - bez zaměření na srovnávání jazykových schopností dětí vychovávaných rozdílnými přístupy
- Postoj dítěte není skoro nikdy zahrnut ve výzkumech
- Chybí metaanalýzy
 - v publikacích pouze nekritická shrnutí výsledků case studies
 - pouze metaanalýzy týkající se kognitivních schopností bilingvních dětí, školních programů apod.
 - zaměřeny na popis jazykového systému rodiny a názor rodiny na výuku
 - důraz na další vlivy v osvojování si jazyka dítěte (sourozenci, škola, kulturní kontext)
 - OPOL pouze jako jedna z možností výchovy - spíše intuitivní používání
 - problematika striktního dodržování pravidla a jeho zkoumání

Příklad studie podporující One-Person-One-Language

Qui & Winsler, 2015

- Design efektivně testuje aktivní i pasivní slovní zásobu dítěte, schopnost užití jazyka v interakci s rodiči a srovnává výsledky standardizovaných testů se skutečným věkem dítěte
- Účastníkem studie je pouze jedno dítě (3 roky 4 měsíce) žijící s rodiči v Anglii, majoritní jazyk angličtina, minoritní Mandarínština
- Oba vysokoškolsky vzdělaní, k rozhodnutí pro strategii OPOL došlo ještě před narozením dítěte
- Úroveň obou jazyků zkoumána na úrovni receptivní (Peabodyho test slovní zásoby) a reprodukční (rozhovor matka-dítě, otec-dítě, triáda)

- Dítě si vedlo lépe v Mandarínštině, ani v jednom z jazyků ale nedosahovalo výsledků odpovídajícím věku, v součtu na úrovni staršího dítěte

Příklad studie nepodporující One-Person-One-Language

Lippert, 2013

- Longitudiální kvalitativní studie, 10 rodin žijící v Itálii, hovořící italsky a německy
- Autorkou je lingvistka, v její rodině se hovoří italsky a německy (je možné, že většinu rodin zapojených ve studii osobně znala)
- Výběr rodin nebyl specifikován
- Fáze 1: po dobu 9 měsíců výzkumníci prováděli v rodinách intervence za účelem posílení používání OPOL metody, interview: mapuje důvody pro volbu opol metody
- Fáze 2: zhodnocení po 5 letech používání OPOL pomocí interview, k hodnocení jazykové úrovně využívá jazykové testy
- Výsledek: jen jedno dítě dosáhlo jazykové úrovně C1 v obou jazycích
- Závěr: **OPOL metoda hodnocena jako slabá, neliší se od běžné výuky cizího jazyka a jako příliš náročná na 100 % dodržení**

Literatura:

Aranca, R. M. (2017) Mixed system 1: A language strategy for bilingual Families. *Estudios de lingüística inglesa aplicada*, 17(17), 125-156

Aronsson, K. (2018). Myths about bilingual learning in family life settings: Werner Leopold's child language biographies and contemporary work on children's play practices. *Learning, Culture and Social Interaction*. <https://doi.org/10.1016/j.lcsi.2018.03.011>

Barron-Hauwaert, S. (2004). *Language strategies for bilingual families: the one-parent-one-language approach*. Buffalo: Multilingual Matters.

Döpke, S. (1992). *One Parent, One Language : An Interactional Approach*. Amsterdam: John Benjamins Publishing Co.

Lippert, S. (2013). Erhalt oder Verlust der schwachen Sprache in bilingualen Familien? *Zeitschrift für Interkulturellen Fremdsprachenunterricht*, 18(1), 132-145.

Lanza, E. (2004). *Language Mixing in Infant Bilingualism: A Sociolinguistic Perspective*. Oxford: Oxford University Press.

MUKHAMETZYANOVA, K. (2018). Bilingvismus v moderním světě se zvláštním zaměřením na jeho projevy v českém prostředí. *Bilingvismus v moderním světě se zvláštním zaměřením na jeho projevy v českém prostředí / Kamilla Mukhametzyanova; vedoucí práce Ana Adamovičová; oponent práce Jiří Hasil*.

Qiu, C., & Winsler, A. (2015). Language use in a "one parent–one language" Mandarin–English bilingual family: noun versus verb use and language mixing compared to maternal perception. *International Journal of Bilingual Education and Bilingualism*, 20(3), 272–291.

Schwartz, M. (2010). Family language policy: Core issues of an emerging field. *Applied Linguistics Review*, 1, 171-191.

Slavkov, N. (2017). Family Language Policy and School Language Choice: Pathways to Bilingualism and Multilingualism in a Canadian Context. *International Journal of Multilingualism*, 14(4), 378–400.